Lietas Nr. 11270022013
Lietas arhīva Nr. KA02-0030-15/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā, 2015.gada 31.martā

Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

priekšsēdētājs K.Stārasts
tiesneši: S.Reinholde, I.Junghāne
tiesas sēdes sekretāre S.Kangīzere
piedaloties:
prokurorei I.Radkevičai
zvērinātam advokātam /Valsts amatpersona/

izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. G/ aizstāvja zvērināta advokāta Valsts amatpersona apelācijas sūdzību par Ventspils tiesas 2014.gada 10.novembra spriedumu, ar kuru:

/pers. G/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu un sodīts pēc **Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar piespiedu darbu uz 240 stundām.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmo un piekto daļu /pers. G/ soda izciešanā ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2014.gada 5.marta līdz 2014.gada 10.martam, kas atbilst 48 (četrdesmit astoņi) piespiedu darba stundām.

Izlemts /pers. G/ piemēroto drošības līdzekli - drošības naudu 1000 *euro* - ieskaitīt valsts budžetā.

No /pers. G/ par labu cietušajam VAS „Latvijas pasts" piedzīta kaitējuma kompensācija 339,06 *euro* (trīs simti trīsdesmit deviņi *euro* un 6 centi).

Lietiskos pierādījumus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem: iepakojumu ar drošības uzlīmi ^{G13}0194251 ar nomazgājumu; iepakojumu ar drošības uzlīmi ^{F12}0168467 ar atslēgu saišķi ar trīs atslēgām, slēdzenes plāksnītes fragmentu; iepakojumu ar drošības uzlīmi ^{A13}0037943 un ^{A13}0037944 ar 1 (viens) konteineru ar smaržu pēdu Nr.1153/2013, kartona kasti un iepakojumu ar drošības uzlīmi ^{F12}0168466, ^{K11}3363202 ar kases aparāta kastīti sīknaudai un kartona kastīti, nolemts iznīcināt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, Krimināllietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

Ventspils tiesa atzinusi, ka **apsūdzētais /pers. G/** izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), iekļūstot telpā un glabātavā, šādos apstākļos:

2013.gada naktī no 8. uz 9.augustu, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, iespējams, ap plkst.01.45, /pers. G/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā izdarīt svešas mantas zādzību, uzlauza griestu segumu, atlauztajā lūkā ievietoja trepes pa kurām iekļuva VAS "Latvijas pasts" Piltenes pasta nodaļas noliktavas telpā, Ventspils novada Piltenē, Lielā ielā 4, kur, ar izmeklēšanā konkrēti nenoskaidrotu priekšmetu, atlauza metāla skapja durvis un slepeni nolaupīja metāla skapī esošo naudu Ls 199,77 (284,25 *euro*), nodarot zaudējumus VAS "Latvijas pasts" par minēto summu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka ar šādām darbībām **/pers. G/ izdarīja smagu noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā.**

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis **apsūdzētā /pers. G/ aizstāvis zvērināts advokāts Valsts amatpersona,** kurš pārsūdz spriedumu daļā par /pers. G/ piemērotā drošības līdzekļa - drošības naudas 1000 *euro* - ieskaitīšanu valsts budžetā. Aizstāvis norāda, ka tiesa atsaucas uz krimināllietas materiālos esošo izziņu par to, ka /pers. G/ tiek turēts aizdomās par cita noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un līdz ar to prezumē, ka apsūdzētais šo noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 257.panta noteikumiem drošības nauda ir ieskaitāma budžetā tad, ja tiek izdarīts jauns noziedzīgs nodarījums. Ir jākonstatē spēkā stājies kompetentas institūcijas (tiesas vai prokurora) nolēmums vai priekšraksts par personas vainu. Tiesa nav konstatējusi, ka attiecībā uz /pers. G/ šādi nolēmumi būtu pieņemti. Tiesa ir nepareizi tulkojusi likumdevēja gribu, jo pie nosacījuma, ja šāds spriedums stājas spēkā un lieta, kurā /pers. G/ tiek turēts aizdomās tiek pret viņu izbeigta uz reabilitējošiem pamatiem, tiesas kļūdu vairs nebūtu iespējams labot. Advokāts uzskata, ka šajā gadījumā likumdevējs nepārprotami ir norādījis uz nepieciešamību likumā noteiktā kārtībā konstatēt personas vainu nevis aizdomas vai apsūdzības eventuālu iespējamību. Aizstāvis uzskata, ka tiesa ir taisījusi nepamatotu spriedumu daļā par drošības naudas ieskaitīšanu valsts budžetā un līdz šajā daļā spriedumu atcelt, taisīt jaunu spriedumu un atgriezt drošības naudu iemaksātājam.

Apelācijas tiesas sēdē apsūdzētā aizstāvis zvērināts advokāts Valsts amatpersona apelācijas sūdzību uzturēja, lūdza atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par drošības naudas 1000 *euro* ieskaitīšanu valsts budžetā un naudu atdot tās devējam.

Apsūdzētais /pers. G/ pievienojās aizstāvja sūdzībai un lūdza atmaksāt iemaksāto drošības naudu.

Prokurore norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots un likumīgs, atstājams negrozīts. Tiesa pamatoti, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 257.panta piekto daļu, noteikusi apsūdzētam /pers. G/ piemēroto drošības līdzekli - drošības naudu 1000 *euro* - ieskaitīt valsts budžetā, jo apsūdzētais pēc tam, kad 2014.gada 10.martā viņam tika piemērots minētais drošības līdzeklis, ieguvis aizdomās turētā statusu citā kriminālprocesā, kurā tiek turēts aizdomās par jauna tīša noziedzīga nodarījuma - zādzības no AS „Nordic Partners grupa" biroja telpām - izdarīšanu 2014.gadā no 16. līdz 18.augustam, un viņam uz laiku tika piemērots drošības līdzeklis - apcietinājums.

Krimināllietu tiesas kolēģija, uzklausījusi apsūdzētā /pers. G/ paskaidrojumus, aizstāvja un prokurora viedokli, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem apelācijas sūdzībā izteikto prasījumu apmērā un izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka Ventspils tiesas 2014.gada 10.novembra

spriedums ir atceļams daļā par /pers. G/ piemērotā drošības līdzekļa - drošības naudas 1000 *euro* (viens tūkstotis *euro*) - ieskaitīšanu valsts budžetā.

/pers. G/ pamatoti atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kura pazīmes paredzētas Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā.

Daļā par kvalifikāciju spriedums nav pārsūdzēts un arī tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt kvalifikācijas pamatotību.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, pirmās instances tiesa ņēmusi vērā un vadījusies no Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumiem, ievērojot soda noteikšanas vispārējos principus, noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību raksturojošos datus un viņa atbildību ietekmējošos apstākļus. Spriedumā objektīvi pamatota soda izvēle un tā apmērs, ko tiesas kolēģija atzīst par atbilstošu taisnīguma un samērīguma principiem.

Apelācijas instances tiesa atzīst pirmās instances tiesas pierādījumu vērtējumu par pareizu un uzskata, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sesto daļu, tie visi nav atkārtojami apelācijas instances tiesas nolēmumā.

Par nepamatotu apelācijas tiesa atzīst pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru nolemts drošības naudu 1000 *euro* apmērā ieskaitīt valsts budžetā. Lēmums motivēts ar kriminālprocesā iegūtajām ziņām par Valsts Policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Kriminālizmeklēšanas pārvaldes 2.nodaļas lietvedībā esošu kriminālprocesu Nr.11087133714, kas uzsākts 2014.gada 18.augustā pēc Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, par dokumentu un mantu zādzības faktu no AS "Nordic Partners grupa" biroja telpām laika posmā no 2014.gada 16.augusta plkst. 16.30 līdz 18.augusta plkst. 07.10. 2014.gada 3.septembrī par aizdomās turēto minētā kriminālprocesa ietvaros atzīts /pers. G/ un viņam piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums (lietas 119.lapa).

Tiesa konstatējusi, ka pēc tam, kad apsūdzētajam /pers. G/ izskatāmajā kriminālprocesā ar Ventspils tiesas 2014.gada 10.marta lēmumu piemērots drošības līdzeklis - drošības nauda 1000 *euro* - (lietas 75.-77.lapa), kuru iemaksājusi /pers. J/, viņš ieguvis aizdomās turētā statusu citā kriminālprocesā, kurā tiek turēts aizdomās par jauna tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 257.panta piekto daļu nolēmusi drošības naudu ieskaitīt valsts budžetā.

Kriminālprocesa likuma 257.panta pirmā daļa nosaka, ka drošības nauda ir ar procesa virzītāja lēmumu noteikta naudas summa, kas nodota procesa virzītāja noteiktās kredītiestādes depozītā, lai nodrošinātu aizdomās turētā vai apsūdzētā ierašanos pēc procesa virzītāja uzaicinājuma un citu likumā noteikto procesuālo pienākumu izpildi. Kriminālprocesa likuma 257.panta piektajā daļā noteikts, ka, ja aizdomās turētais vai apsūdzētais nepilda procesuālos pienākumus vai izdara tīšu jaunu noziedzīgu nodarījumu, drošības nauda ar procesa virzītāja lēmumu ieskaitāma valsts budžetā, bet citos drošības līdzekļa atcelšanas vai grozīšanas gadījumos – atdodama tās devējam.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi tulkojusi Kriminālprocesa likuma 257.panta piektās daļas normu, prezumējot, ka /pers. G/ ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, par ko tiek turēts aizdomās, tādejādi pārkāpjot nevainīguma prezumpcijas principu.

Latviešu literārās valodas vārdnīcā (Rīga, izdevniecība "Zinātne", 1975.gads) 3.sējumā 482.lapā izskaidrots, ka „prievārds ***iz*** norāda uz darbības pabeigtību – izdarīt (..)" un tā paša sējuma 506.lapā - „izdarīt (..) 1. Darīt un pabeigt darīt."

Tātad literāri vārds ***„izdarīt"*** nozīmē izdarīt kādu darbību. Kriminālprocesa likuma 257.panta piektajā daļā, kas piemērota pirmās instances tiesas spriedumā, noteikts „(..)izdara jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu (..)", līdz ar to Kriminālprocesa likumā noteiktā kārtībā jābūt atzītam, ka ir izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums.

Satversmes 92. panta otrais teikums noteic, ka ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Nevainīguma prezumpcija nostiprināta arī Kriminālprocesa likuma 19.pantā kā kriminālprocesa pamatprincips, kas pasargā personu attiecībā uz kuru izteikts kāds pieņēmums vai apgalvojums par tās iespējami izdarītu noziedzīgu nodarījumu, no atzīšanas par vainīgu, pirms tas nav pierādīts likumā noteiktajā kārtībā un noteikts ar spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā.

Ievērojot minēto principu un ņemot vērā pirmās instances tiesas rīcībā esošo informāciju par /pers. G/ statusu kriminālprocesā Nr.11087133714 sprieduma sastādīšanas laikā, kā arī apelācijas tiesā noskaidrotais fakts, ka minētajā kriminālprocesā /pers. G/ 2015.gada 8.janvārī celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, taču no apcietinājuma viņš atbrīvots, nedod likumīgu pamatu atzīt, ka /pers. G/ ir izdarījis jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu laika periodā, kad izskatāmajā kriminālprocesā viņam bija piemērots drošības līdzeklis - drošības nauda - jo tas nav pierādīts likumā noteiktajā kārtībā un nav noteikts ar spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā.

Kriminālprocesa likuma 257.panta piektajā daļā nav noteikts, ka gadījumā, ja persona tiek turēta aizdomās vai apsūdzēta par jauna tīšu noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, ir pamats drošības naudas ieskaitīšanai valsts budžetā. Ņemot vērā minēto, Krimināllietu tiesas kolēģijai ir pamats secināt, ka nepastāv Kriminālprocesa likuma 257.panta piektajā daļā paredzētais nosacījums drošības naudas ieskaitīšanai valsts budžetā un tā ir atdodama devējam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Ventspils tiesas 2014.gada 10.novembra spriedumu **atcelt daļā par drošības līdzekļa - drošības naudas 1000 *euro* (viens tūkstotis *euro*) - ieskaitīšanu valsts budžetā.**

/pers. G/, personas kods /personas kods/, piemēroto drošības līdzekli - drošības naudu - atcelt un iemaksātos 1000 *euro* (viens tūkstotis *euro*) atdot tās devējam - /pers. J/.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā, ja konstatēti Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētie kasācijas iemesli, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Motivēts nolēmums pieejams 2015.gada 10.aprīlī.

Priekšsēdētājs K.Stārasts

Tiesneši S.Reinholde I.Junghāne